

Avalent>Kohtuasja algatamine>ELi ja liikmesriikide õigussüsteemid>Liikmesriikide üldkohtud

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

saksa keel

Swipe to change

Liikmesriikide üldkohtud

Saksamaa

Selles osas antakse ülevaade üldkohtute korraldusest Saksamaal.

Seda lehekülge ei ole Teie valitud keelde tõlgitud.

Võite saada sisu masintõlgitud versiooni. Võtke arvesse, et see võimaldab ainult teksti ligikaudset mõistmist. Lehekülje omanik ei vastuta masintõlgitud teksti kvaliteedi eest.

-----eesti keel-----bulgaaria keelhispaania keeltšehhi keeltaani keelkreeka keelinglise keelprantsuse keelhorvaadi itaalia keelläti keelleedu keelungari keelmalta keelhollandi keelpoola keelportugali keelrumeenia keelslovaki keel sloveeni keelsoome keelrootsi keel

Üldkohtud – sissejuhatus

Kohtualluvus tsiviilasjades

Esimese astme **jaoskonnakohtud** (*Amtsgerichte*) on pädevad menetlema tsiviilasju – peamiselt kohtuasju, mille puhul kohtuvaidluse väärtus ei ületa 5000 eurot. Jaoskonnakohtud on pädevad menetlema kohtuasju ka sõltumata kohtuvaidluse väärtusest, näiteks üürivaidlusi ning perekonna- ja ülalpidamisvaidlusi. Jaoskonnakohtutes võib kohtuasju menetleda üks kohtunik.

Liidumaade esimese astme **kohtud** (*Landgerichte*) – on pädevad menetlema tsiviilasju kõikides neis küsimustes, mida jaoskonnakohtutes ei menetleta. Need hõlmavad tavaliselt kohtuvaidlusi, mille väärtus on suurem kui 5000 eurot.

Põhimõtteliselt menetleb liidumaa kohtus kohtuasja üks kohtunik. Keerukamaid kohtuvaidlusi ja põhimõttelise tähtsusega kohtuasju menetletakse kodades; koda koosneb kolmest elukutselisest kohtunikust.

Liidumaa teise **astme** kohtutes menetletakse kohtuasju liidumaa kohtute tsiviilkolleegiumides. Need koosnevad tavaliselt kolmest kohtunikust, kes menetlevad jaoskonnakohtute otsuste peale esitatud edasikaebusi.

Liidumaade kohtud võivad moodustada **kaubandusajade kodusid**. Neis menetletakse tavaliselt esimese või teise astme kohtute vaidlusi äri- või kaubandusküsimustes. Kaubandusajade koda koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kaubandusküsimustes pädevast kohtukaasistujast.

Liidumaade ülemkohtud (*Oberlandesgerichte*) on tavaliselt teise astme kohtud. Need kohtud menetlevad liidumaade kohtute otsuste peale esitatud edasikaebusi tsiviilasjades ning jaoskonnakohtute otsuste peale esitatud edasikaebusi perekonnasjades.

Liidumaade ülemkohtute kohtukolleegiumid koosnevad põhimõtteliselt kolmest elukutselisest kohtunikust. Lihtsamaid tsiviilasju, mis ei oma põhimõttelist tähtsust, võib menetleda ka üks kohtunik.

Kõrgeim üldkohus on **liidu ülemkohus** (*Bundesgerichtshof*), mis on viimase instantsi kohus ning kus menetletakse üksnes edasikaebusi õiguslike asjaolude peale. Liidu ülemkohtu kolleegiumid koosnevad viiest elukutselisest kohtunikust.

Kohtualluvus kriminaalasjades

Esimese astme kohtud

Kohtute pädevus kriminaalasjades on sätestatud **kohtukorralduse seaduses** (*Gerichtsverfassungsgesetz*) (edaspidi GVG). Kriminaalasia menetleb esimese astme kohtuna jaoskonnakohus (*Amtsgericht*), juhul kui ei ole sätestatud, et kohtuvaidlus kuulub liidumaa kohtu või liidumaa ülemkohtu pädevusse (GVG paragrahvi 24 lõike 1 punktid 1–3). Põhimõtteliselt (GVG, paragrahv 25) langetab otsuse üks kriminaalkohtu kohtunik, juhul kui:

kohtuasi käsitleb väärtegu (*Vergehen*) või

on esitatud erasüüdistus, ja

ei ole ette nähtud karmimat karistust kui kahe aasta pikkune vangistus.

Kõigil ülejäänud juhtudel langetab otsuse kaasistujatega kriminaalkohus (GVG, paragrahv 28), mis koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast.

Kaasistujatega kriminaalkohtule suunatakse kohtuasjad, mis käsitlevad keskmise raskusastmega kuritegusid ning mida jaoskonnakohus on pädev menetlema (GVG, paragrahvi 24 lõige 1), kui neid ei ole määratud menetlemiseks kriminaalkohtu kohtunikule (GVG, paragrahv 25). Siia kuuluvad kohtuasjad, mille puhul on karistuseks kahe kuni nelja aasta pikkune vangistus. Lisaks võib nn laiendatud kaasistujatega kriminaalkohus menetleda kohtuasja riigiprokuratuuri taotlusel (GVG, paragrahvi 29 lõige 2) – juhul kui riigiprokuratuur ja kohus on arvamisel, et kohtuasja mahu tõttu on vaja täiendavalt konsulteerida teise elukutselise kohtunikuga.

Liidumaa esimese astme **kohtu** (*Landgericht*) pädevus on sätestatud kohtukorralduse seaduse paragrahvi 74 lõikes 1. Liidumaa kohus menetleb kõiki neid kuritegusid, mis ei kuulu jaoskonnakohtu ega liidumaa ülemkohtu pädevusse, nt juhul, kui karistuseks on ette nähtud pikem vangistus.

Tuleb märkida, et Saksamaa kriminaalõiguses eristatakse väärtegu (*Vergehen*) ja kuritegu (*Verbrechen*). Kuritegu määratletakse (vastavalt liitvabariigi karistusseadustikule) süüteona, mille eest nähakse seadusega ette vähemalt üheaastane miinimumkaristus. Seega on kuritegu kõige tõsisem õigusrikkumine.

Liidumaa kohus on samuti pädev menetlema kõiki neid kuritegusid, mille eest on ette nähtud pikem vangistus kui neli aastat (GVG, paragrahvi 74 lõike 1 teine lause, esimene kohtuasi). Liidumaa kohus on pädev arutama ka kohtuasju, mille suhtes prokuratuur on otsustanud süüdistuse esitada liidumaa kohtus asja erilise tähtsuse tõttu, kuigi asja võiks põhimõtteliselt menetleda ka jaoskonnakohus.

Liidumaa kohtus menetleb kohtuasja kriminaalkolleegium. Esimese astme kohtus langetab otsuse suur kriminaalkolleegium (*Große Strafkammer*), kuhu tavaliselt kuulub kolm elukutselist kohtunikku ja kaks kohtu kaasistujat. GVG paragrahvi 76 lõikes 2 sätestatud tingimuste kohaselt võib suur kriminaalkolleegium kohtupidamise alguses otsustada, et kohtuasja hakkab menetlema vaid kaks elukutselist kohtunikku ja kaks kohtukaasistujat.

Liidumaa ülemkohus on esimese astme kohus GVG paragrahvi 120 lõigetes 1 ja 2 loetletud kuritegude ja väärtegude puhul, millest enamik on seotud Saksamaa Liitvabariigi julgeoleku/püsimisega. Liidu ülemkohtu kolleegiumis võib kohtuasja menetleda ka viis elukutselist kohtunikku, kellest üks on kolleegiumi eesistuja. Siiski võib kriminaalkolleegium õigusemõistmise alguses vastu võtta otsuse, et asja menetleb kolmest elukutselisest kohtunikust koosnev kolleegium, kellest üks on kolleegiumi eesistuja, juhul kui kohtuasja maht või keerukus ei nõua kahe täiendava elukutselise kohtuniku kaasamist (GVG, paragrahv 122 lõike 2 esimene ja teine lause).

Edasikaebused

Jaoskonnakohtu otsuse peale saab edasikaebuse tavaliselt esitada **liidumaa kohtule**, (kriminaalmenetluse seadustiku [StPO] paragrahv 312), kus edasikaebust menetletakse nn väikeses kriminaalkolleegiumis (*kleine Strafkammer*). Väike kriminaalkolleegium koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast. Kui edasikaebus on esitatud laiendatud koosseisuga jaoskonnakohtu otsuse peale, lisatakse edasikaebuse menetlemiseks veel üks elukutseline kohtunik. Lisaks sellele (StPO, paragrahv 335) saab esimese astme jaoskonnakohtu otsuse edasikaebamisel kasutada ka nn kaebeinstantsist ülehüppamist („*Sprungrevision*“), mille puhul langetab otsuse liidumaa ülemkohus.

Õiguslike asjaolude peale saab **edasikaebuse** (*Revision*) esitada esimese astme kohtute – nii liidumaa kohtute kui ka liidumaa kõrgemate kohtute – kõigi otsuste peale (StPO, paragrahv 333). **Liidu ülemkohus** on apellatsioonikohus (*Revisionsinstanz*) liidumaade ülemkohtute ja liidumaade kohtute suurte kriminaalkolleegiumide kõigi otsuste suhtes (GVG, paragrahvi 135 lõige 1). Liidu ülemkohtu kolleegiumis menetleb edasikaebust viis elukutselist kohtunikku, kellest üks on kolleegiumi eesistuja. Liidumaa kohtute (muude) otsuste peale esitatud edasikaebuste osas langetab otsuse liidumaa ülemkohus.

Seonduvad lingid

[Liidu ülemkohus](#)

Viimati uuendatud: 29/08/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.